

หลักสูตรสถานศึกษา

ปฐมวัย (สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี)

พุทธศักราช ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครพนม เขต ๒

ประกาศโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยพุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษา
ประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามที่โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยได้ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยพุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับเด็กระดับปฐมวัยและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ เพื่อให้สอดคล้องกับมติการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวทางการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัยพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลายพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ

ทั้งนี้หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๕ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่วันที่นี้เป็นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นายอยู่ ไชยพันธุ์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลงชื่อ

(นางณัฐชิลดา ประกิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

คำนำ

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ชั้นอนุบาล ๒-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ จุดหมาย ความสารผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ความสารผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี โครงสร้างเวลาเรียน ตลอดจนเกณฑ์การวัดประเมินผลให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ชั้นอนุบาล ๒-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) หรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัย ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัย พัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลาย พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจ ซึ่งได้จัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ชั้นอนุบาล ๒-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ ฉบับนี้ เพื่อใช้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนชั้นชั้นอนุบาล ๒-๓ในโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ในการทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อให้หลักสูตรโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ชั้นอนุบาล ๒-๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีความสมบูรณ์และพร้อมสำหรับการนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้ ตามความมุ่งหวังพัฒนาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันจะเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศสู่ความรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนสืบไป

นางณัฐชลิดา ประกิจ

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

สารบัญ

เนื้อหา	หน้า
ประกาศใช้หลักสูตร	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
๑. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา	๑
๒. วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย	๑
๓. จุดหมาย	๑
๔. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นระดับปฐมวัย	๒
๕. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี	๓
๖. การจัดเวลาเรียน	๙
๗. สาระการเรียนรู้รายปี	๑๓
๘. การจัดประสบการณ์	๔๐
๙. การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้	๔๔
๑๐. การประเมินความสามารถผู้เรียน	๔๔
๑๑. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย	๕๕
๑๒. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๑	๗๔
๑๓. ภาคผนวก	๗๖

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี บนพื้นฐานของการให้ความรัก ความเข้าใจ ความใส่ใจ และความเคารพในคุณค่าและความแตกต่างของเด็กรายบุคคล เน้นความร่วมมือจากครอบครัว และชุมชน ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ ภายใต้สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่อบอุ่น และปลอดภัย เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการและความสามารถอย่างเป็นองค์รวมเต็มตามศักยภาพ มีวินัย มีทักษะชีวิต โดยครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดีกับเด็ก เพื่อวางรากฐานคุณภาพชีวิตให้กับเด็กเติบโตเป็นพลเมืองที่ดี

วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๗๐ โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย สามารถส่งเสริมพัฒนาเด็กอายุ ๔-๖ ปี ให้ความสามารถ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาอย่างเต็มตามศักยภาพ เด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข มีวินัย มีทักษะชีวิต ภาคภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองที่ดี รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ด้วยความร่วมมือจากสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น มีวินัย สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. พัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถเด็กให้เต็มตามศักยภาพ
๓. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สภาพแวดล้อม สื่อเทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้เสริมสร้างพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก
๔. นำสื่อ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเด็กปฐมวัย
๕. จัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น สนใจใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข
๒. ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกผ่านการเล่นและการลงมือปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก

๓. ครุภัณฑ์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการจัดประสบการณ์ปฐมวัยอย่างเหมาะสมกับวัยและบริบทของสถานศึกษา

๔. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

๕. มีเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

จุดหมาย

๑. เด็กมีร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี

๒. เด็กมีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรียภาพมีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

๓. เด็กมีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. เด็กมีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิตช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. ด้านสติปัญญา

๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกรูปวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ศิลปะและการเคลื่อนไหว

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ด้านสุขภาพทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน		
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหารและหลังจาก ใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลาย ที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๑.๒) เล่น ทำกิจกรรม ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย ไม่ไปกับคนแปลกหน้า และระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง และรับลูกบอลโดยใช้มือทั้งสองข้าง	๓.๑) ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสีย การทรงตัว วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้นจากพื้น
๔) ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นตรงได้ และเขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบ ต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล		
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองตามสถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ท่าทาง หรือวาจา และควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ตามสถานการณ์
๒) กำกับตนเอง ในการทำกิจกรรม	๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น	๓.๑) เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุย กับบุคคลที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงานแบบร่วมมือกับ ผู้อื่นอย่างมีเป้าหมาย แก้ปัญหาเอง อย่างประนีประนอม ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยและผู้ใหญ่
๔) มีความเห็นอกเห็นใจ ผู้อื่น	๔.๑) แสดงสีหน้าและท่าทาง แสดงความยินดี เมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๔.๑) ใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่น มีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่น เศร้า หรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปลอบโยนเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเอง	๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเอง	๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม
๖) มีสุนทรียภาพ ทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว
๗) ช่วยเหลือตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗.๑) แต่งตัวได้คล่องแคล่ว รับประทาน อาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม
๘) ยอมรับความเหมือน และความแตกต่าง ทางสังคมและวัฒนธรรม	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตน อย่างสุภาพกับผู้อื่นที่แตกต่าง ไปจากตน	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็ก ที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับ ความสามารถ และความคิดเห็น ของผู้อื่น

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม	๑.๑) ขออนุญาต หรือรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาต และรอคอย เมื่อต้องการสิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตา สัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตาม วัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรม และประเพณีไทย	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรม ตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	๓.๑) ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี สนใจร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๓.๑) ยืนตรงและร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด และดูแลรักษาสินทรัพย์ของตนเอง	๔.๑) ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด พอเพียง และนำกลับมาใช้ซ้ำ
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕.๑) ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือสิ่งของ เครื่องใช้ที่ชำรุดมาซ่อมแซมหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตน เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	๖.๑) เก็บบันทึก ของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตน เป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง และประนีประนอม	๖.๑) เก็บบันทึก ของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตน เป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมสร้าง และปฏิบัติตามข้อตกลง เลือกรับผิดชอบ ในการแก้ปัญหาและประนีประนอม ในการแก้ไข้ปัญหา

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔. ด้านสติปัญญา ๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน		
๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกด้วยประโยคสั้น ๆ
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง จากการฟังนิทานหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับ และตอบคำถามจากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้ หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้นักปกรและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพสัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็ก และชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน หรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔.๑) รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำ หรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย
๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่างเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับการแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลข ในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน		
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) บอกลักษณะและส่วนประกอบ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบ ความแตกต่าง หรือความเหมือน ของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่ม สิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๑.๑) บอกลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนด ขึ้นเอง
๒) เรียงลำดับและแสดง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวนและตัวเลข ในชีวิตประจำวัน	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑) บอกและแสดงตำแหน่งของ สิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔.๑) บอกหรือแสดง ตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกต จากมุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่ หรือแบบจำลองของสถานที่

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกริธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น		
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกริธีการ และลงมือแก้ปัญหา
๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วม ในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วม และค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับ ธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับ ปัญหา หรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัย โดยการสังเกต สืบค้น ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัยด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สืบค้น ตั้งคำถาม วางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอ สิ่งที่ค้นพบ
๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ และการเคลื่อนไหว		
๑) ทำงานศิลปะ ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึก ของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิมหรือ มีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย และแปลกใหม่

การจัดเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๑-๒ ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจะขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อ ๑ ปีการศึกษา ในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงโดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

ภาคเรียนที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม - ๓๐ กันยายน ปีปัจจุบัน

ภาคเรียนที่ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ปีปัจจุบัน - ๓๑ มีนาคม ปีถัดไป .

***หมายเหตุ การจัดประสบการณ์สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

โครงสร้างเวลาเรียนต่อปีการศึกษา

เวลาเรียน / ระดับชั้น	ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
จำนวนวันเรียนต่อปีการศึกษา	๒๐๐ วัน	๒๐๐ วัน
จำนวนชั่วโมงเรียนต่อวัน	๕ ชั่วโมง	๕ ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์	๒๕ ชั่วโมง	๒๕ ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงเรียนต่อภาคเรียน	๕๐๐ ชั่วโมง	๕๐๐ ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงเรียนต่อปีการศึกษา	๑,๐๐๐ ชั่วโมง	๑,๐๐๐ ชั่วโมง

โครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ต่อวัน

เวลา	กิจกรรม	เวลาที่ใช้ (นาที)
๐๗.๓๐-๐๘.๐๐ น.	กิจกรรมยามเช้า: รับเด็ก/เข้าแถวเคารพธงชาติ/ สวดมนต์	๓๐
๐๘.๐๐-๐๘.๓๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๓๐
๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น.	กิจวัตรประจำวัน: ตื่นนอน/สุขอนามัยส่วนบุคคล	๓๐
๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๖๐
๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง	๓๐
๑๐.๓๐-๑๑.๓๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์/ศิลปะ	๖๐
๑๑.๓๐-๑๒.๓๐ น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน/แปรงฟัน	๖๐
๑๒.๓๐-๑๔.๐๐ น.	กิจกรรมหลับพักผ่อน	๙๐
๑๔.๐๐-๑๔.๓๐ น.	กิจวัตรประจำวัน (หลังตื่นนอน)	๓๐
๑๔.๓๐-๑๕.๐๐ น.	เกมการศึกษา/ทบทวน/สรุปกิจกรรม/เตรียมกลับบ้าน	๓๐
รวม		๗ ชั่วโมง ๓๐ นาที
รวมเวลาเรียน (ไม่รวมกิจวัตรและพักกลางวัน)		๕ ชั่วโมง

โครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ต่อสัปดาห์

กิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง/วัน	จำนวนวัน/ สัปดาห์	รวมชั่วโมง/ สัปดาห์	ร้อยละ
๑. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	๐.๕	๕	๒.๕	๑๐
๒. กิจกรรมเสริมประสบการณ์	๑	๕	๕	๒๐
๓. กิจกรรมกลางแจ้ง	๐.๕	๕	๒.๕	๑๐
๔. กิจกรรมสร้างสรรค์/ศิลปะ	๑	๕	๕	๒๐
๕. กิจกรรมเสรี/เล่นตามมุม	๑	๓	๓	๑๒
๖. เกมการศึกษา	๐.๕	๕	๒.๕	๑๐
๗. กิจกรรมบูรณาการ	๐.๕	๕	๒.๕	๑๐
๘. กิจกรรมเสริมพิเศษ*	๐.๕	๔	๒.๐	๘
รวม	๕	๕	๒๕	๑๐๐

*กิจกรรมเสริมพิเศษ เช่น ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ คณิต หรือกิจกรรมตามบริบทของโรงเรียน

โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ต่อปีการศึกษา

ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)

ภาคเรียนที่ ๑

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน วัน	จำนวน ชั่วโมง	สาระการเรียนรู้
๑	ปฐมนิเทศ/โรงเรียนของเรา	๑๐	๑๐	๒.๓, ๒.๖, ๓.๖, ๔.๑
๒	ตัวเรา	๑๐	๑๐	๑.๑, ๑.๒, ๒.๑, ๔.๑
๓-๔	ครอบครัวสุขสันต์	๑๐	๑๐	๒.๓, ๒.๔, ๓.๑, ๔.๑
๕-๖	ชุมชนของเรา	๑๐	๑๐	๓.๒, ๓.๓, ๔.๔, ๔.๑
๗-๘	สัตว์โลกน่ารัก	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๑
๙-๑๐	ต้นไม้แสนรัก	๑๐	๑๐	๓.๑, ๓.๕, ๔.๒, ๔.๔
๑๑-๑๒	ของเล่นของใช้	๑๐	๑๐	๓.๔, ๓.๕, ๔.๒, ๔.๓
๑๓-๑๔	อาหารดีมีประโยชน์	๑๐	๑๐	๑.๑, ๔.๒, ๔.๓, ๒.๗
๑๕-๑๖	ทบทวน/ประเมินผล	๑๐	๑๐	ทุกสาระการเรียนรู้
๑๗-๑๘	บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๑๐	๑๐	
รวม		๑๐๐	๑๐๐	

ภาคเรียนที่ ๒

ลำดับ ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน วัน	จำนวน ชั่วโมง	สาระการเรียนรู้
๑	ฤดูกาลแสนสนุก	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๑
๒	ยานพาหนะ	๑๐	๑๐	๑.๒, ๔.๒, ๔.๔, ๓.๖
๓-๔	วันสำคัญ	๑๐	๑๐	๓.๒, ๓.๓, ๓.๕, ๒.๖
๕-๖	สิ่งแวดล้อมรอบตัว	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๓
๗-๘	น้ำ อากาศ ท้องฟ้า	๑๐	๑๐	๑.๒, ๓.๑, ๓.๕, ๔.๒
๙-๑๐	เทคโนโลยีและการสื่อสาร	๑๐	๑๐	๑.๒, ๔.๑, ๔.๔, ๓.๖
๑๑-๑๒	อาเซียนศึกษา	๑๐	๑๐	๒.๘, ๓.๒, ๔.๑, ๔.๒
๑๓-๑๔	อาชีพในฝัน	๑๐	๑๐	๓.๓, ๔.๑, ๔.๓, ๔.๕
๑๕-๑๖	ทบทวน/ประเมินผล	๑๐	๑๐	ทุกสาระการเรียนรู้
๑๗-๑๘	บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๑๐	๑๐	
รวม		๑๐๐	๑๐๐	

ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)

ภาคเรียนที่ ๑

สัปดาห์ ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน วัน	จำนวน ชั่วโมง	สาระการเรียนรู้
๑	ปฐมนิเทศ/โรงเรียนแสนสุข	๑๐	๑๐	๒.๓, ๒.๘, ๓.๖, ๔.๑
๒-๓	ตัวเราและครอบครัว	๑๐	๑๐	๑.๑, ๑.๒, ๒.๑, ๓.๑
๔	บุคคลสำคัญในชุมชน	๑๐	๑๐	๓.๑, ๓.๓, ๔.๑, ๒.๔
๕-๖	ธรรมชาติรอบตัว	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๑
๗-๘	โลกของสัตว์	๑๐	๑๐	๓.๑, ๓.๕, ๔.๒, ๔.๔
๙-๑๐	พืชพรรณหลากหลาย	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๓
๑๑-๑๒	รักษาสິงแวดล้อม	๑๐	๑๐	๓.๔, ๓.๕, ๔.๓, ๔.๔
๑๓-๑๔	อาหารและโภชนาการ	๑๐	๑๐	๑.๑, ๔.๒, ๔.๓, ๒.๗
๑๕-๑๖	ทบทวน/ประเมินผล	๑๐	๑๐	ทุกสาระการเรียนรู้
๑๗-๑๘	บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๑๐	๑๐	
รวม		๑๐๐	๑๐๐	

ภาคเรียนที่ ๒ (๑๘ สัปดาห์)

สัปดาห์ ที่	หน่วยการเรียนรู้	จำนวน วัน	จำนวน ชั่วโมง	สาระการเรียนรู้
๑-๒	ฤดูกาลและปรากฏการณ์	๑๐	๑๐	๓.๕, ๔.๒, ๔.๔, ๔.๑
๓	การคมนาคมและการสื่อสาร	๑๐	๑๐	๑.๒, ๔.๑, ๔.๔, ๓.๖
๔	ประเพณีและวัฒนธรรมไทย	๑๐	๑๐	๓.๒, ๓.๓, ๓.๕, ๒.๖
๕-๖	วิทยาศาสตร์น่ารู้	๑๐	๑๐	๔.๒, ๔.๓, ๔.๔, ๔.๕
๗-๘	จักรวาลและอวกาศ	๑๐	๑๐	๔.๒, ๔.๔, ๔.๕, ๔.๑
๙-๑๐	เทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑๐	๑๐	๑.๒, ๔.๓, ๔.๔, ๓.๖
๑๑-๑๒	ประชาคมอาเซียน	๑๐	๑๐	๒.๘, ๓.๒, ๔.๑, ๔.๒
๑๓-๑๔	อาชีพในอนาคต	๑๐	๑๐	๔.๑, ๔.๓, ๔.๕, ๓.๓
๑๕-๑๖	ทบทวน/ประเมินผล	๑๐	๑๐	ทุกสาระการเรียนรู้
๑๗-๑๘	บ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย	๑๐	๑๐	
รวม		๑๐๐	๑๐๐	

สาระการเรียนรู้รายปี

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือ ก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา	๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี ๑.๑) รับประทานอาหารหลากหลาย ที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปร่งฟัน ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม นอนพักผ่อน และออกกำลังกาย เป็นเวลา	๑) การมีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี (๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปร่งฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) อวัยวะ และหน้าที่ (๒) วิธีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี (๓) การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ (๔) กิจวัตรประจำวัน - การล้างมือ - การแปร่งฟัน - การดื่มน้ำสะอาด - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การพักผ่อน - การออกกำลังกาย (๕) การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ และโรคอุบัติใหม่

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๒.๑) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และไม่ไปกับคนแปลกหน้า	๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น ๒.๑) เล่น ทำกิจกรรม ใช้สิ่งของเครื่องใช้ ปฏิบัติต่อผู้อื่น อย่างปลอดภัย ไม่ไปกับคนแปลกหน้า และระมัดระวังความปลอดภัยจากบุคคล สิ่งแวดล้อม และคนแปลกหน้า	๒) การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น (๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นสไลด์เซียวอย่างปลอดภัย (๕) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่าง ๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น (๒) การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย (๓) การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติ (๔) การระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อและเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้ อย่างปลอดภัย (๕) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			ธรรมชาติรอบตัว (๑) การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน (๒) ยานพาหนะ การคมนาคม (๓) เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยี และการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน
๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) กระโดดขาเดียวไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีก สิ่งกีดขวาง และรับลูกบอล โดยใช้มือทั้งสองข้าง	๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน ๓.๑) ก้าวกระโดดไปข้างหน้าได้ อย่างต่อเนื่องโดยไม่เสียการทรงตัว วิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวางคล่องแคล่ว และรับลูกบอลที่กระดอนขึ้น จากพื้น	๓) การเคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน (๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสาน สัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน และการเตะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) อวัยวะ และหน้าที่ (๒) การพักผ่อน การออกกำลังกาย (๓) การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง (๔) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๕) การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเอง ไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก
๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นตรงได้ และเขียนรูป สีเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน ๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตามแนวเส้นโค้งได้ และเขียนรูป สามเหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔) การใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์กัน (๑) การเล่นเครื่องเล่นสัมผัส และการสร้างจากแท่งไม้บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) อวัยวะ และหน้าที่ (๒) การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเอง และผู้อื่น (๓) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ ขนาด รูปร่าง (๒) การเขียนสื่อความหมายอย่างอิสระ

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดี และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึกท่าทาง และบอกอารมณ์ และความรู้สึก ของตนเองตามสถานการณ์	๑) แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ในสถานการณ์ต่าง ๆ ๑.๑) แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ท่าทาง หรือวาจา และควบคุมอารมณ์ และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น ตามสถานการณ์	๑) การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ (๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเอง และผู้อื่น (๒) การเล่นบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง (๕) การทำงานศิลปะ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม ๒.๑) วางแผนการปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม ๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และมุ่งมั่น ทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ	๒) การกำกับตนเองในการทำกิจกรรม (๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรม และทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวัน อย่างสม่ำเสมอ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงความคิดเห็นของตนเอง และการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๒) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง (๓) การกำกับตนเอง

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดี กับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและทำงาน ร่วมกับเพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือพูดคุยกับ บุคคลที่คุ้นเคย	๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น ๓.๑) เล่นและทำงานแบบร่วมมือกับผู้อื่น อย่างมีเป้าหมาย แก้ปัญหาเอง อย่างประนีประนอม ยิ้ม ทักทาย และพูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคย และผู้ใหญ่	๓) การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น (๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับ กลุ่มเพื่อน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๔.๑) แสดงสีหน้า และท่าทาง แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ๔.๑) ใช้คำพูด หรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจ เมื่อผู้อื่นเศร้า หรือเสียใจ และช่วยเหลือ ปกป้องเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ	๔) การมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (๑) การใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปกป้องเมื่อผู้อื่น ได้รับบาดเจ็บ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ของตนเอง ๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเอง	๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ของตนเอง ๕.๑) ยอมรับ และรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม	๕) การยอมรับและรับผิดชอบ ในการตัดสินใจของตนเอง (๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเองและ ผู้อื่น
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ๖.๑) ชื่นชม มีความสุข และแสดงออก ผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดงท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖) การมีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว (๑) การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี (๒) การเล่นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่าง ๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสม

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำห้องส้วม และรับประทานอาหารด้วยตนเอง	๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ๗.๑) แต่งตัวได้คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้และทำความสะอาดหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม	๗) การช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) อวัยวะ และหน้าที่ (๒) วิถีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดี (๓) การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง และปฏิบัติตนอย่างสุภาพกับผู้อื่นที่แตกต่างไปจากตน	๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม ๘.๑) เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตนเอง ยอมรับความสามารถ และความคิดเห็นของผู้อื่น	๘) การยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม (๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) รูปร่างหน้าตา (๒) ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตนเอง (๓) รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น (๔) ความแตกต่างทางวัฒนธรรม (๕) การยอมรับความเหมือน ความแตกต่าง

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษารวมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาต หรือรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และแบ่งปันผู้อื่น	๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม ๑.๑) ขออนุญาต และรอคอยเมื่อต้องการ สิ่งของของผู้อื่น แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง ช่วยเหลือ และแบ่งปันผู้อื่น	๑) การมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม (๑) การปฏิบัติตามหลักศาสนา ที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ชื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน) (๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตา สัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การมีคุณธรรม จริยธรรม เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) ศาสนา

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย ๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอโทษ ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	๒) การมีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย (๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแสดงมารยาทที่ดี เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) อาชีพของคนในชุมชน (๒) ความแตกต่างทางวัฒนธรรม (๓) แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน (๔) แหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรงและร่วมร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี สนใจร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย ๓.๑) ยืนตรงและร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	๓) ความรักและภูมิใจในความเป็นไทย (๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทย และเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว (๒) ความภาคภูมิใจในตนเอง เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย (๒) สถานที่สำคัญ (๓) วันสำคัญ (๔) การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นไทย
๔) ประหยัดและพอเพียง ๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด และดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของตนเอง	๔) ประหยัดและพอเพียง ๔.๑) ใช้น้ำ ไฟ และสิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด พอเพียง และนำกลับ มาใช้ซ้ำ	๔) การประหยัดและพอเพียง (๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้ อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่ แวดล้อมเด็ก (๑) การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด และพอเพียง ธรรมชาติรอบตัว การเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕.๑) มีส่วนร่วมดูแล รักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๕.๑) ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อม นำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะถูกที่	๕) การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูป แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ (๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก (๑) การดูแลรักษาสาธารณสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติรอบตัว (๑) ดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวัน ที่แวดล้อมเด็ก (๒) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม (๓) การรักษาสาธารณสมบัติ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งและประนีประนอม	๖) มีวินัยในตนเองและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตาม มีส่วนร่วมสร้างและปฏิบัติตามข้อตกลง เลือกวิธีการแก้ปัญหาและประนีประนอมในการแก้ไข้ปัญหา	๖) การมีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัยมีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน (๒) การแก้ไข้ความขัดแย้ง

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพ และสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียน เพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง	๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น ๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความคิดเห็น และความรู้สึก ด้วยประโยคสั้น ๆ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๑) การฟังเสียงต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่าง ๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการกระทำต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตนเอง (๒) การแสดงความคิดเห็นของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (๓) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่องจากการฟังนิทาน หรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ ๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับ และตอบคำถามจากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับ ประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ชื่อ นามสกุล ของตนเอง (๒) การรู้จักประวัติความเป็นมา ของตนเองและครอบครัว

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้ หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์ ๓.๑) ชี้หน้าปกและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลัง และอ่านภาพสัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี เช่น อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเองอ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ	สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ - องค์ประกอบของหนังสือภาพและหนังสือนิทาน - วิธีการใช้หนังสือภาพ สัญลักษณ์ คำ - การอ่านป้ายและสัญลักษณ์ - การอ่านงานเขียนของตนเองและการอ่านอย่างอิสระ (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็ก และชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายในชีวิตประจำวัน หรือที่เห็นบ่อย ๆ	๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ๔.๑) รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำ หรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๘) การเล่นเกมทางภาษา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ชื่อ นามสกุล ของตนเอง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ (๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร
๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน ๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบ หรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน	๑) ภาษาและการรู้หนังสือ (๗) การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) ชื่อ นามสกุล ของตนเอง สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ (๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๔) การเขียนสื่อความหมายอย่างอิสระ

๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่าง หรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๑) จับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ หรือกำหนดขึ้นเอง	๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง	ธรรมชาติรอบตัว (๑) ชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก (๒) ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒) เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๔ ลำดับ และต่อแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๒) เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของ หรือเหตุการณ์ อย่างน้อย ๕ ลำดับ และสร้างแบบรูป ของสิ่งต่าง ๆ ตามความคิดของตนเอง	๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของ สิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของ สิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของ หรือการใช้ สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้าง แบบรูปของสิ่งต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก (๒) ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและ ความสัมพันธ์ (๓) ตัวเลข จำนวน และการดำเนินการ สัญลักษณ์ (๔) การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๕	๓) รู้ค่าของจำนวน และใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน ๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑-๑๐	๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของ สองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน” (๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้อง กันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวน หรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน (๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวน ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง ตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก (๒) ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูป และความสัมพันธ์ (๓) ตัวเลข จำนวน และการดำเนินการ (๔) สัญลักษณ์ คำที่เกี่ยวข้องกับ คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (๕) การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกและแสดงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ด้วยคำพูด ท่าทาง การวาดภาพ และสัญลักษณ์	๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๔.๑) บอกหรือแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่าง ๆ เมื่อสังเกตจากมุมมองที่ต่างกัน และสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่	๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่ หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา (๑๓) การเล่นกับสื่อต่าง ๆ ที่เป็น รูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิตสองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม (๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของ ในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้ายรูป เรขาคณิต	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก (๒) ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูป และความสัมพันธ์ (๓) ตัวเลข จำนวน และการดำเนินการ (๔) สัญลักษณ์ คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน (๕) การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		(๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่าง รูปทรงของสิ่งต่าง ๆ (๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน (๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบรูปร่าง รูปทรง ขนาด และจำนวนที่เปลี่ยนแปลง (๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกัน หรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วนของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน	

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
		การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของตนเอง และสิ่งต่าง ๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้าง ๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ไกล ใกล้” (๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่เกิดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีน ป่าย (๒๑) การสังเกตสิ่งต่าง ๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน (๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์ หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่าง ๆ ที่คุ้นเคย	

๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) ระบุปัญหา และแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา	๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและ ผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ (๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการ แก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือก และวิธีการต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบ วางแผน และลงมือ แก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การแก้ไขความขัดแย้ง (๒) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้ หนังสือและตัวหนังสือ (๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๔) การเขียนสื่อความหมาย อย่างอิสระ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ ๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น	๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ (๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเน สิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล (๓) การลงความเห็นจากข้อมูล อย่างมีเหตุผล (๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่าง ๆ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (๑) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจาก การไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๔.๔ การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโลกรอบตัว	๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้ ๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว	๔) การแสวงหาความรู้ (๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว (๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ และเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ (๕) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น ธรรมชาติรอบตัวเด็ก (๑) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ ๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ ๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหา และข้อสงสัย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกต สำรวจ ตั้งคำถาม วางแผน เก็บข้อมูล และนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๔) การแสวงหาความรู้ (๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่าง ๆ (๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล และนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และแผนภูมิอย่างง่าย (๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์ หรือการกระทำ	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) การใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน (๒) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
			(๓) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร (๔) การเขียนสื่อความหมาย อย่างอิสระ (๕) การนำเสนอข้อมูลด้วยแผนภูมิ อย่างง่าย

๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ และการเคลื่อนไหว

ความสามารถผู้เรียน		สาระการเรียนรู้รายปี	
ชั้นอนุบาลปีที่ ๒ (๔-๕ ปี)	ชั้นอนุบาลปีที่ ๓ (๕-๖ ปี)	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
๑) ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง และแปลกใหม่จากเดิม หรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑) ทำงานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ๑.๑) สร้างผลงานศิลปะ เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการดัดแปลง แปลกใหม่จากเดิม และมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๑) การรับรู้ และแสดงความคิด ความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน (๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการที่หลากหลาย (๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก (๑) เรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย หรือแปลกใหม่	๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ๒.๑) เคลื่อนไหวท่าทาง เพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึกของตนเอง อย่างหลากหลาย และแปลกใหม่	๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (๒) การแสดงจินตนาการและความคิด สร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่าง ๆ (๕) การเล่นในมุมเล่นต่าง ๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก (๑) การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๔-๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะการบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชา โดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมสมวัย สมดุล และต่อเนื่อง
- ๒) เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของ สังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่
- ๓) จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญกับพัฒนาการของเด็กและกระบวนการเรียนรู้
- ๔) จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๕) ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

- ๑) จัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- ๒) จัดให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- ๓) จัดแบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
- ๔) จัดให้เด็กได้เริ่มคิดวางแผนตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- ๕) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
- ๖) จัดให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก
- ๗) ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ความเป็นพลเมืองที่ดีและความเป็นไทย ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็น ส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
- ๘) จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนหรือเหตุการณ์ที่เด็กเผชิญ ในชีวิตประจำวันที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
- ๙) ให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรมและการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑๐) จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถผู้เรียนและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์ทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร ทั้งนี้การจัดกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถตามวัยทุกด้าน การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑) หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑.๑) กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน แต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

อายุ ๔-๕ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๒-๑๕ นาที

อายุ ๕-๖ ปี มีความสนใจประมาณ ๑๕-๒๐ นาที

๑.๒) กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ใช้เวลาต่อเนื่องไม่เกินกว่า ๒๐ นาที

๑.๓) กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๑.๔) กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่ม และผู้สอน หรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกาย ควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๒) ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๒.๑) การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว การยืดหยุ่น ความคล่องแคล่ว ในการใช้วัยวะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๒.๒) การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน และใช้วัสดุอุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๒.๓) การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ สังคมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่น ให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๔) การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบ ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นโดยรวม ทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อ และโรคอุบัติใหม่ ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามข้อตกลงของส่วนรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๒.๕) การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจ การคิดรวบยอด และการคิดเชิงเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กมีความสุขในการใช้ความรู้ และทักษะ พื้นฐานด้านการคิดคำนวณ การนับ จำนวน ตัวเลข รูปร่าง รูปทรง แบบรูป และมิติสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์สื่อความหมายในเหตุการณ์ต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กได้คิดและได้ลงมือ ปฏิบัติจริง ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปธรรม ทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษา นอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรม ทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และรายบุคคล

๒.๖) การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ การใช้หนังสือ และตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียนอิสระ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัด กิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับพัฒนาการและความสามารถของเด็กเป็นสำคัญ

๒.๗) การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็ก มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ โดยจัดกิจกรรม ศิลปะสร้างสรรค์ ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่าง ๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมติ เล่นน้ำ

การกำหนดเวลาของแต่ละกิจกรรมเพื่อจัดทำตารางกิจกรรมประจำวันสามารถดำเนินการได้หลากหลาย รูปแบบขึ้นอยู่กับความเหมาะสม ประเด็นสำคัญของผู้สอนต้องคำนึงถึงความสามารถ ครอบคลุมความสามารถ ทุกด้าน

รายการพัฒนา	อายุ ๓-๔ ปี ชั่วโมง:วัน (ประมาณ)	อายุ ๔-๕ ปี ชั่วโมง:วัน (ประมาณ)	อายุ ๕-๖ ปี ชั่วโมง:วัน (ประมาณ)
๑. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน(รวมทั้งการช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอนพักผ่อน)	๒ ชม.	๒ ชม.	๒ ชม.
๒. การเล่นเสรี	๓๐ นาที	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๓. การคิดและความคิดสร้างสรรค์	๓๐ นาที	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๔. กิจกรรมด้านสังคม	๓๐ นาที	๓๐ นาที	๓๐ นาที
๕. กิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	๕๐ นาที	๕๐ นาที	๕๐ นาที
๖. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	๓๐ นาที	๓๐ นาที	๓๐ นาที
รวมเวลาโดยประมาณ	๔.๕ ชั่วโมง	๔.๕ ชั่วโมง	๔.๕ ชั่วโมง

ตารางกิจกรรมประจำวันปฐมวัยโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

เวลา	ตารางกิจกรรมประจำวัน
๐๗.๓๐ - ๐๘.๐๐	กิจกรรมยามเช้า รับเด็ก/เข้าแถวเคารพธงชาติ/สวดมนต์
๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐	กิจวัตรประจำวัน : ตื่นนอน/สุขอนามัยส่วนบุคคล
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๑๐.๐๐ - ๑๐.๓๐	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๐.๓๐ - ๑๑.๓๐	กิจกรรมสร้างสรรค์/ศิลปะ
๑๑.๓๐ - ๑๒.๓๐	พักรับประทานอาหารกลางวัน/แปรงฟัน
๑๒.๓๐ - ๑๔.๐๐	กิจกรรมหลับพักผ่อน
๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐	กิจวัตรประจำวัน (หลังตื่นนอน)
๑๔.๓๐ - ๑๕.๐๐	เกมการศึกษา/ทบทวน/สรุปกิจกรรม/เตรียมกลับบ้าน)

แนวทางการจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปปรับใช้ได้หรือนำนวัตกรรมต่างๆ มาปรับใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวันตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมและสถานศึกษา

หมายเหตุ กิจกรรมที่จัดให้เด็กในแต่ละวันอาจใช้ชื่อเรียกกิจกรรมแตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน

การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้

๑. จัดห้องเรียนและพื้นที่เล่นให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก เฟอร์นิเจอร์เหมาะสมกับสรีระของเด็ก โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

๒. แบ่งพื้นที่ภายในห้องเรียนออกเป็นมุมกิจกรรม เช่น มุมศิลปะ มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติ มุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

๓. มีสนามเด็กเล่นที่ปลอดภัย มีเครื่องเล่นที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางร่างกาย เช่น การปีนป่าย การทรงตัว วิ่ง กระโดด

๔. จัดสภาพแวดล้อมที่อบอุ่น ปลอดภัย เด็กสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

๕. มีป้ายชื่อเด็ก รูปภาพผลงานของเด็กติดอยู่บนผนัง เพื่อสร้างความรู้สึกรับรู้เป็นเจ้าของและภาคภูมิใจ

๖. ใช้สีและวัสดุที่ส่งเสริมความสงบ ผ่อนคลาย ลดความตึงเครียดของเด็ก

๗. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ร่วมกัน ทำงานกลุ่ม แบ่งปัน และแก้ปัญหาาร่วมกัน

๘. ใช้สื่อหลากหลายทั้งที่เป็นสื่อธรรมชาติ สื่อประดิษฐ์ สื่อเทคโนโลยี สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตามสถานการณ์

๙. ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกเล่น เลือกใช้สื่อด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๑๐. มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก

การประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๔ - ๖ ปี เป็นการประเมินความสามารถเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย ประกอบด้วย ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารสนเทศหรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใด บรรลุความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัยหรือไม่ ทั้งนี้ให้ผู้สอนนำข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนพัฒนาการจัดประสบการณ์และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๑. หลักการประเมินความสามารถผู้เรียน ควรยึดหลัก ดังนี้

๑) ประเมินอย่างเป็นระบบ การวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่ผู้สอนต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนแรก สิ่งสำคัญของขั้นตอนนี้คือ นำสาระการเรียนรู้รายปี ในหลักสูตรสถานศึกษาไปออกแบบและจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ จากนั้นจึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี วิธีการประเมินและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ขั้นตอนต่อไปจึงจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้สอนจะต้องวางแผนและออกแบบว่าในแต่ละวัน

แต่ละกิจกรรมจะสังเกตพฤติกรรมใด สังเกตเด็กคนใดบ้าง และขั้นตอนสุดท้ายคือ นำข้อมูลที่ได้ไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลต่อไป

๒) ประเมินเด็กครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม การประเมินเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและได้ประสิทธิผล จะต้องประเมินความสามารถผู้เรียนครบทุกด้าน อย่างเป็นองค์รวม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติและครอบคลุมพัฒนาการและความสามารถของเด็ก ต้องไม่เน้นที่ด้านใดด้านหนึ่งจนละเลยด้านอื่น ๆ ซึ่งในแต่ละด้านของความสามารถผู้เรียน ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา มีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ที่มุ่งเน้นพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

๓) ประเมินความสามารถเด็กเป็นรายบุคคล สม่าเสมอและต่อเนื่องตลอดปี เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการประเมินความสามารถผู้เรียนนั้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลให้เต็มตามศักยภาพ ดังนั้น การประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดปี จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือ ผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรมหรือการปฏิบัติตนของเด็กเป็นระยะ ๆ ตลอดปีการศึกษา มีจำนวนครั้งในการสังเกตพฤติกรรมอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้ระดับคุณภาพความสามารถผู้เรียนและสรุปผลการประเมินความสามารถว่าเป็นไปตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่

๔) ประเมินตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวัน ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ เนื่องจากแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยให้ความสำคัญกับตัวเด็ก ทั้งการพัฒนาเด็ก โดยองค์รวมและการปฏิบัติที่เหมาะสมกับพัฒนาการ การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา การเล่นและการเรียนรู้ของเด็กภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ดังนั้น การประเมินความสามารถผู้เรียนตามสภาพจริง ด้วยวิธีการสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก จึงเป็นวิธีการประเมินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเด็กวัยนี้มากที่สุด ผู้สอนไม่ควรใช้แบบทดสอบกระดาษและดินสอเพื่อประเมินความสามารถของเด็ก เนื่องจากความสามารถของเด็กแต่ละวัยครอบคลุมพัฒนาการ และสามารถหลายด้าน ทั้งทางด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา วิธีการประเมินที่เน้นเพียงการเขียนตอบอาจไม่สามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของเด็กในแต่ละช่วงวัยได้อย่างครบถ้วน

๕) ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการประเมินความสามารถของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเติบโต พัฒนาการและความสามารถของเด็กทั้งที่บ้านและโรงเรียน การประเมินร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้ปกครองช่วยให้สามารถติดตามพัฒนาการและความสามารถของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง สามารถระบุความก้าวหน้า ปัญหาเด็ก และปรับแนวทางการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและพฤติกรรมเด็กได้มากขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ผู้ปกครองมีบทบาทในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครอบครัวและสถานศึกษา ทำให้เกิดการสนับสนุนที่สอดคล้องกัน ส่งผลให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัยและเติบโตอย่างมีคุณภาพ

๖) สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก ผู้สอนต้องนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กแต่ละคนตามความสามารถผู้เรียนที่จบชั้นปีที่รวบรวมได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันไปเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคุณภาพในแต่ละด้านความสามารถผู้เรียน อีกทั้ง ต้องจัดทำข้อมูลสารสนเทศในระดับห้องเรียนว่า เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการและความสามารถใดบ้างเป็นจุดเด่นหรือควรได้รับการส่งเสริมและนำไปใช้ในการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล และใช้เป็นข้อมูลสื่อสารกับผู้ปกครองในการเสริมศักยภาพเด็กเป็นรายบุคคลต่อไป

๒. แนวทางการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี กำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของเด็กในด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ดังนี้

๑) ด้านสุขภาวะทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

การประเมินความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ประกอบด้วย มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน และใช้มือตาประสานสัมพันธ์กัน

๒) ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

การประเมินความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ประกอบด้วย แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ กำกับตนเองในการทำกิจกรรม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเอง มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม

๓) ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดี มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

การประเมินความสามารถด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ประกอบด้วย มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย และปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ประหยัดและพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

๔) ด้านสติปัญญา ประกอบด้วย

(๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

การประเมินความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือ ประกอบด้วย ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และเขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน

(๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

การประเมินความสามารถด้านการคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ ประกอบด้วย จับคู่เปรียบเทียบ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน รู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

(๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

การประเมินความสามารถด้านการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ ประกอบด้วย แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และใช้เหตุผลในการตัดสินใจ

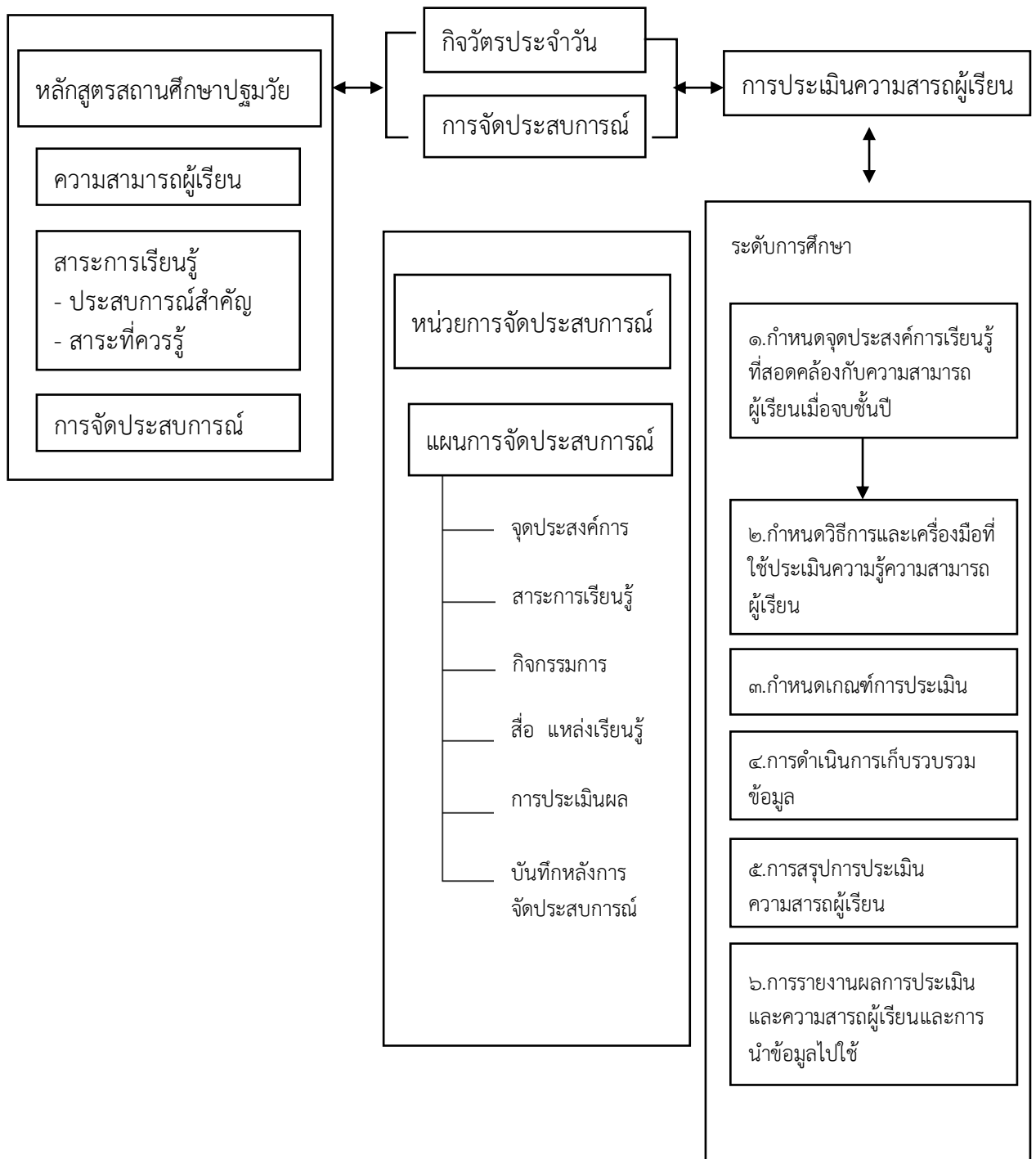
(๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

การประเมินความสามารถด้านการแสวงหาความรู้ ประกอบด้วย กระตือรือร้นในการเรียนรู้ และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัย โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้

(๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ศิลปะและการเคลื่อนไหว

การประเมินความสามารถด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ ความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กับการประเมินความสามารถผู้เรียนแสดงโดยแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
กับการประเมินความสารถของผู้เรียน

๓. ขั้นตอนการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นขณะจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวันของเด็กในห้องเรียน มีขั้นตอนดังนี้

๑) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ผู้สอนต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรมและกำหนดสิ่งที่จะประเมินจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน เพื่อวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียน และการตรวจสอบทบทวนความถูกต้อง ความครอบคลุม และความเชื่อมโยง อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ผู้สอนต้องวางแผนการประเมินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่จะสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ซึ่งในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ สามารถเก็บข้อมูลการประเมินได้จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจากกิจกรรมประจำวัน

๒) กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถผู้เรียน

เมื่อผู้สอนกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามความสามารถผู้เรียนได้ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ผู้สอนต้องวางแผนและกำหนดวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก วิธีการที่ผู้สอนควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ดังนี้

๒.๑) การสังเกตและการบันทึก แบ่งออกเป็น ๒ วิธี ได้แก่ ๑) การสังเกตแบบเป็นทางการ คือ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และ ๒) การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ คือ การสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ผู้สอนต้องจดบันทึกสิ่งที่รวบรวมได้จากการสังเกตอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การสังเกตและบันทึกความสามารถเด็กปฐมวัยสามารถใช้แบบบันทึก ดังนี้

(๑) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบเป็นทางการ กำหนดความสามารถที่ต้องการสังเกต ระบุชื่อ นามสกุล อายุ รวมทั้งชื่อผู้สังเกต ดำเนินการบันทึกโดยเขียนบรรยายพฤติกรรมเด็กที่สังเกตได้ตาม ประเด็น ผู้สังเกตต้องบันทึกวัน เดือน ปีที่สังเกตแต่ละครั้ง ข้อมูลการสังเกตที่ผู้สอนบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนี้จะช่วยให้ผู้สอนเข้าใจพฤติกรรมเด็กได้ดีขึ้น และทราบว่าเด็กแต่ละคนมีจุดเด่น มีความต้องการ มีความสนใจ หรือต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใดบ้าง

(๒) แบบบันทึกพฤติกรรมแบบไม่เป็นทางการ เป็นการบันทึกพฤติกรรม เหตุการณ์ หรือจากการจัดประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน โดยระบุชื่อ นามสกุล อายุ และชื่อผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่บันทึก อาจบันทึกโดยใช้การบรรยาย ใคร ทำอะไร ที่ไหน ทำอย่างไร ซึ่งผู้สอนควรวางแผนการสังเกตเด็กรายบุคคลให้ครบทุกคน การบันทึกควรมีรายละเอียดและข้อมูลที่ชัดเจน ผู้สอนควรบรรยายพฤติกรรมตามความจริงที่พบ และวิเคราะห์พฤติกรรมตามองค์ประกอบความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีอย่างเป็นระบบ ข้อดีของการบันทึกประจำวัน คือ เห็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของเด็กอย่างชัดเจน หากผู้สอนพบพฤติกรรมปัญหาของเด็ก จะได้หาวิธีการแก้ไข ช่วยเหลือเด็กได้ทันที่

ข้อพึงระวังในการสังเกตพฤติกรรมความสามารถของเด็ก

ระหว่างการสังเกต ไม่ควรแปลความพฤติกรรมของเด็ก การแปลความจะดำเนินการหลังเสร็จสิ้นการสังเกต ในส่วนของการบันทึก ผู้สอนอาจบันทึกย่อหรือทำสัญลักษณ์ไว้ และบันทึกเป็นหลักฐานทันทีเมื่อมีเวลา

๒.๒) แบบสำรวจรายการ กำหนดความสามารถของผู้เรียนที่ต้องการสำรวจ ระบุชื่อ นามสกุล อายุ และชื่อผู้สังเกต วัน เดือน ปีที่สำรวจรายการ และกำหนดเกณฑ์ในการสำรวจพฤติกรรม เช่น ปฏิบัติ - ไม่ปฏิบัติ ทำได้ - ทำไม่ได้ เป็นต้น ควรมีการสำรวจความสามารถของผู้เรียนในเรื่องเดียวกันอย่างน้อย ๓ ครั้ง เพื่อยืนยันว่าเด็กมีความสามารถนั้น ๆ จริง

๒.๓) การบันทึกการสนทนา เป็นการบันทึกการสนทนาทั้งแบบเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและความสามารถด้านภาษาและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด และการคิดคำนวณ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ การแสวงหาความรู้ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม และบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน โดยระบุ ชื่อ นามสกุล อายุเด็ก ภาคเรียนที่ และกิจกรรมที่ใช้สนทนา ช่องที่ใช้ในการบันทึกในแบบสนทนา ให้ระบุ วัน เดือน ปี/ คำพูดของเด็ก/ ความคิดเห็นของ ผู้สอนที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัด ประสบการณ์ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านความสามารถตามวัยที่เกี่ยวข้องในแต่ละเรื่อง

๒.๔) การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิด และตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้โดย บันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์ ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลายไม่มีผิด/ถูก

การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์ ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง สร้างสภาพแวดล้อมที่ไม่เคร่งเครียด ใช้คำถามที่กำหนดไว้ถามเด็กทีละคำถาม ให้เด็กมีโอกาสคิดและมีเวลาในการตอบคำถามอย่างอิสระ ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐ นาที

หลังการสัมภาษณ์ หลังการสัมภาษณ์ผู้สอนบันทึกในแบบสัมภาษณ์ ให้บันทึกคำพูดของเด็กตามความเป็นจริงหลังเสร็จการสัมภาษณ์ ผู้สอนค่อยพิจารณาข้อมูลจากคำพูดเด็กและลงความคิดเห็นที่สะท้อนพฤติกรรมที่แสดงออกของเด็กสอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการผ่านความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้าน

๒.๕) สารนิทัศน์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อการประเมินความสามารถผู้เรียน

การจัดทำสารนิทัศน์ (Documentation) เป็นการจัดทำข้อมูลที่เป็นหลักฐานหรือแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโต ความสามารถ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยจากการทำกิจกรรม ทั้งรายบุคคล

และรายกลุ่ม ซึ่งหลักฐานและข้อมูลที่บันทึกเป็นระยะ จะเป็นข้อมูลที่อธิบายและบ่งบอกถึงความสามารถผู้เรียน ทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา สารนิทัศน์จึงเป็นการประมวลผลที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการจัดประสบการณ์ของผู้สอนและร่องรอยผลงาน ของเด็กจากการทำกิจกรรมที่สะท้อนถึงความสามารถในด้านต่าง ๆ การจัดทำสารนิทัศน์จึงเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการประเมินความสามารถของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีหลายรูปแบบ ได้แก่

(๑) **พอร์ตโฟลิโอสำหรับเด็กเป็นรายบุคคล** เช่น การเก็บชิ้นงานหรือภาพถ่ายเด็ก ขณะทำกิจกรรม มีการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการบันทึกเสียง บันทึกภาพที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้า ในงานที่เด็กทำ เป็นต้น

(๒) **การบรรยายเกี่ยวกับเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับ** เช่น การสอนแบบ โครงการ (Project Approach) สามารถให้สารนิทัศน์เกี่ยวกับความสามารถเด็กทุกด้าน ทั้งประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็กและการสะท้อนตนเองของครู รูปแบบการบรรยายเรื่องราวจึงมีหลายรูปแบบ อาจได้จากการ บันทึกการสนทนาระหว่างเด็กกับครู เด็กกับเด็ก การบันทึกของครู การบรรยายของพ่อแม่ผู้ปกครอง ในรูปแบบหนังสือหรือจดหมาย แม้กระทั่งการจัดแสดงบรรยายสรุปให้เห็นภาพการเรียนรู้ทั้งหมด

(๓) **การสังเกตและบันทึกพัฒนาการเด็ก** เช่น ใช้แบบสังเกตพัฒนาการ การบันทึกสั้น

(๔) **การสะท้อนตนเองของเด็ก** เป็นคำพูดหรือข้อความที่สะท้อนความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกจากการสนทนา การอภิปรายแสดงความคิดเห็นของเด็กขณะทำกิจกรรม ซึ่งอาจบันทึกด้วยเทคโนโลยี บันทึกเสียงหรือบันทึกภาพ

(๕) **ผลงานรายบุคคลและรายกลุ่ม** ที่แสดงให้เห็นถึงการเรียนรู้ ความสามารถ ทักษะ จิตนิสัยของเด็ก ผู้สอนสามารถนำผลงานของเด็กมาใช้พิจารณาพัฒนาการและกระบวนการทำงานของเด็ก ผู้สอน ส่วนใหญ่มักจะเก็บผลงานการเขียนและผลงานศิลปะ อย่างไรก็ตามผู้สอนควรเก็บผลงานหลากหลายประเภท ของเด็ก เช่น ภาพเขียน การร่วมระดมความคิดและเขียนออกมาในลักษณะใยแมงมุม การแสดงออกทางดนตรี การก่อสร้างในรูปแบบต่าง ๆ ตัวอย่างคำพูด เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูลหลักฐาน เพื่อประเมิน การเรียนรู้และประเมินความสามารถของเด็กปฐมวัยข้างต้น

➤ การจัดทำสารนิทัศน์ที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้สอนตรวจสอบคุณภาพของการศึกษาที่ดี เนื่องจากการเน้นการประเมินเพื่อตรวจสอบความเข้มแข็งของการศึกษา ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุง ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ทำให้บางหน่วยงานนำแบบทดสอบมาตรฐานซึ่งไม่เหมาะสม มาประเมินเด็กปฐมวัย

➤ ผู้สอนที่จัดทำสารนิทัศน์อย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้ครูสามารถประสบการณ์ให้กับเด็กได้ สอดคล้อง กับปัญหาและความสามารถเด็ก สารนิทัศน์สามารถช่วยผู้สอนให้จัดประสบการณ์ได้ตรงประเด็น เนื่องจาก งานวิจัยพบว่าหากเข้าไปมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติที่สัมพันธ์กับความรู้สึกละอารมณ์มีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก ดังนั้น การทดสอบด้วยข้อสอบมาตรฐานไม่ช่วยพัฒนาเด็กในด้านจิตใจและ ความสามารถ ซึ่งต่างจากการใช้สารนิทัศน์ในการประเมิน ดังนั้นการใช้แบบทดสอบประเมินเป็นการแยกส่วน ของสมองไม่บอกถึง ความสามารถในการบูรณาการความรู้ของเด็กที่แท้จริง

๒.๖) การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เป็นการประเมินการเจริญเติบโตด้านสุขภาวะทางกายของเด็ก ซึ่งการพิจารณาการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่ว ๆ ไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก สำหรับแนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

(๑) การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- ๑) เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนผอม บางคนร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก
- ๒) ภาวะโภชนาการเป็นสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว
- ๓) กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและกรณีนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

(๒) การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นการตรวจสอบที่แสดงคุณภาพชีวิตของเด็ก โดย พิจารณาความสะอาด สิ่งผิดปกติของร่างกายที่จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก

๓) กำหนดเกณฑ์การประเมินและระดับคุณภาพ

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถผู้เรียน เมื่อจบชั้นปีในแต่ละองค์ประกอบ ในระดับชั้นเรียนหรือระดับสถานศึกษาควรกำหนดในลักษณะเดียวกัน สถานศึกษาสามารถกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถที่สะท้อนความสามารถเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็ก เกณฑ์การประเมินสามารถเป็นระบบตัวเลข เช่น ๓, ๒, ๑ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด ดังตัวอย่าง

การกำหนดเกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคุณภาพ

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ	ความหมาย
๓	ดี	แสดงสมรรถนะได้อย่างอิสระ คิดวิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ได้อย่าง สม่ำเสมอ ต่อเนื่อง อัตโนวัติ จนเป็นนิสัย
๒	พอใช้	แสดงความสามารถได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในสถานการณ์ ต่าง ๆ
๑	ควรส่งเสริม	มีความสามารถในระดับเริ่มต้น สามารถทำตามคำแนะนำได้

๕.๔ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้สอนวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนแล้วควรทำการสังเกตพฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การพูดคุย หรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลความสามารถของเด็กให้ครอบคลุมเด็กทุกคนแล้วสรุปลงในแบบบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียน ผู้สอนควรเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล โดยการประเมินความสามารถทุกภาคเรียนให้ครบตามความสามารถผู้เรียนแต่ละองค์ประกอบ โดยในระหว่างการจัดประสบการณ์เน้นการประเมินเพื่อนำผลมาพัฒนาเด็ก และนำมาสรุปผลรวมปลายภาคเรียน

๕.๕ สรุปผลการประเมินพัฒนาการเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของเด็กอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินซ้ำของพฤติกรรมความสามารถนั้น ๆ เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมิน สรุปผลการประเมินความสามารถเด็ก ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การสรุปผลคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมและความสามารถของเด็กแต่ละคน ดังนั้นในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาสามารถกำหนดได้ ดังนี้

๑) การประเมินความสามารถตามพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดผลการประเมินแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้เป็นระดับคุณภาพ

๒) การสรุปผลการประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายสัปดาห์ สรุปเป็นระดับคุณภาพโดยใช้ฐานนิยม

๓) การสรุปรายองค์ประกอบตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี จากความสามารถที่ประเมินจากกิจวัตรประจำวันและการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละภาคเรียนเป็นระดับคุณภาพตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

๕.๖ รายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนและการนำข้อมูลไปใช้

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพตามองค์ประกอบความสามารถแต่ละด้าน

๑) จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

(๑) เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีหรือจบการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษา

(๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด ใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๒) ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

(๑) ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียน บันทึกผลความสามารถผู้เรียนตามหน่วยการจัดประสบการณ์ บันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้น บันทึกผลความสามารถผู้เรียนรายบุคคล และจัดทำสารนิทัศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

(๒) ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของทุกชั้นเรียนระดับปฐมวัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์และพัฒนาความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย รวมทั้งแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูลโดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการและความสามารถของผู้เรียน

(๓) ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนระดับปฐมวัยของทุกโรงเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ในการยกระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

๓) ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงาน และสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รับรายงานแต่ละฝ่าย ลักษณะข้อมูล มีรูปแบบ ดังนี้

(๑) รายงานเป็นตัวเลข หรือค่าที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพความสามารถของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียน ได้แก่

- ระดับผลการประเมินความสามารถผู้เรียนมี ๓ ระดับ คือ ๓, ๒, ๑
- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

(๒) รายงานโดยใช้สถิติ เป็นการรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพ แผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของความสามารถผู้เรียนว่าดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

(๓) รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบเพื่อรายงานให้พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามความสามารถ ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยอย่างไร

๕.๗ เป้าหมายของการรายงาน

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	- วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดประสบการณ์
ผู้บริหารสถานศึกษา	- ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	- รับทราบผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยของเด็ก - ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพทางกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคม ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย สติปัญญา และพฤติกรรมต่าง ๆ ของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	- พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ หน่วยงานต้นสังกัด	- ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของ สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา - นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๕.๘ วิธีการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ โดยบันทึกข้อมูลในแบบรายงานต่าง ๆ สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลความสามารถผู้เรียนของเด็ก เช่น แบบบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำปี สมุดรายงานประจำตัวเด็ก แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล นอกจากนี้ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบในระดับหน่วยงานอาจใช้รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี จุลสาร หรือวารสารของโรงเรียน หรืออาจมีการให้ข้อมูลกับผู้ปกครองในลักษณะการให้คำปรึกษาหรือทางการส่งจดหมายส่วนตัว

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหัวใจสำคัญของการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษาให้มีพัฒนาการตามวัยและความสามารถผู้เรียนทั้งในด้านสุขภาพทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายคุณภาพของผู้เรียนตามความสามารถแต่ละช่วงวัยให้สามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถานศึกษามีหลักสูตร ที่ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถผู้เรียนได้รอบด้าน เต็มศักยภาพ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การส่งเสริมให้มีการนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพเด็ก นอกจากนี้ สถานศึกษาจะต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างเป็นระบบต่อเนื่องและครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

มีบทบาทที่สำคัญในการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑) ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี และกำหนดวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่สอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของสถานศึกษา

๒) เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถด้านคุณภาพเด็กในแต่ละช่วงอายุที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี ตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา และนำเสนอหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยต่อคณะกรรมการสถานศึกษาของสถานศึกษาร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๓) คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก ได้แก่ ผู้สอน พี่เลี้ยง โดยคำนึงถึงความสามารถที่เหมาะสมของคุณสมบัติบุคลากรที่ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัย เช่น

- มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา/การศึกษาปฐมวัย มีประสบการณ์ หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

- มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

- มีบุคลิกภาพดีของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

- พูดจาชัดเจน สุภาพเรียบร้อย และเป็นแบบอย่างได้

- มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

- มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

- มีความเข้าใจธรรมชาติและความรู้สึกรักของเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก และตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความเป็นธรรม

- มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

๔) ส่งเสริมและจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง เสมอภาค และปฏิบัติกรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๕) ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กได้พัฒนาตนเองทางวิชาชีพให้มีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๖) สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๗) จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตรอย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง

๘) สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม สื่อ เทคโนโลยี วัสดุ อุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ สะอาดปลอดภัย และเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และส่งเสริมความสามารถเด็กที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กในแต่ละช่วงวัย

๙) นิเทศภายใน กำกับติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียนที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑๐) กำกับติดตามให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของเด็กและบริบทสังคม

๑๑) กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำผลจากการประเมินคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

๒. ผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาความสามารถของเด็กอายุ ๔-๖ ปี ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี เพื่อส่งเสริมคุณภาพเด็กให้มีความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา โดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุดของกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนของแต่ละช่วงวัยที่สอดคล้องกับพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาและนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และประเมินผลการใช้หลักสูตรเพื่อให้กระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้สอนจึงควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ

- ทำหน้าที่ร่วมวางแผน จัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานจัดประสบการณ์ การจัดประสบการณ์ และการประเมินความสามารถผู้เรียน

- จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ออกแบบการจัดกิจกรรมหลัก ๖ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและคุณลักษณะสำคัญแล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเปิดโอกาสให้เด็กเล่น ทำงาน และเรียนรู้ร่วมกันทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เพื่อพัฒนาเด็กให้มีพฤติกรรมและความสามารถทั้งในด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ตามเป้าหมายที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด

- ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

- จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดออกแบบกิจกรรมด้วยตัวเอง และผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด เพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถในการเรียนรู้และแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

- จัดประสบการณ์กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้และพัฒนาตนเอง

- จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กปฏิบัติผ่านการเล่นได้ตามความสามารถอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

- สอดแทรกการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดประสบการณ์ กิจกรรมประจำวัน และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

- จัดกิจกรรมการเล่นที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ

- ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมผู้ปกครอง ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดประสบการณ์แก่เด็กอย่างสม่ำเสมอ

- จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนที่เป็นความสามารถของเด็กแต่ละช่วงวัยที่กำหนด ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพจริง และนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ และการจัดประสบการณ์ของตนให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

ผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญในการดูแลเด็ก สังเกตและร่วมส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมและความสามารถ ให้เกิดผลลัพธ์คุณภาพเด็กด้านด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญาที่สอดคล้องกับพัฒนาการเด็กทุกด้านตามวัย ดังนี้

- จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลให้มีพฤติกรรมและความสามารถทุกด้านเต็มศักยภาพ

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีความภูมิใจในตนเอง กล้าคิด และกล้าแสดงออก

- จัดกิจกรรมและประสบการณ์เพื่อสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดี สามารถทำหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับ มีวินัย และมีความรับผิดชอบ

- ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับบ้านและชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กให้มีพฤติกรรมและความสามารถทุกด้านเต็มตามศักยภาพตามช่วงวัย

๒.๔ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

- นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถเด็กให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

- ใช้เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถผู้เรียนให้แก่เด็ก
- จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กเป็นรายบุคคล รวมถึงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์ และสื่อการเรียนรู้
- พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้ มีวิสัยทัศน์ และทันสมัย ทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๓. พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ผู้สอนระดับปฐมวัยและพ่อแม่หรือผู้ปกครองควรสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจและร่วมมือกันในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาให้การศึกษาแก่เด็ก พ่อแม่ หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

- ๓.๑ มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็น เพื่อนำไปกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา
- ๓.๒ ร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาและกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถผู้เรียนตามศักยภาพ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว เพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กมีความต่อเนื่อง มีความหมายต่อเด็ก และร่วมพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- ๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตรตามความเหมาะสมกับบริบท
- ๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก
- ๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ตลอดจนส่งเสริมความสามารถผู้เรียนตามวัยของเด็ก โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
- ๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีคุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้
- ๓.๘ มีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถผู้เรียนของเด็ก และการประเมินการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา

๔. ชุมชน/ท้องถิ่น

ชุมชนท้องถิ่นมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยการประสานความร่วมมือ เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้นชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

- ๔.๑ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม/ชมรมผู้ปกครอง
- ๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา
- ๔.๓ เป็นเครือข่ายของชุมชนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เด็กได้เรียนรู้ มีประสบการณ์จากสถานการณ์ในชีวิตจริงตามบริบทท้องถิ่น

๔.๔ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความสามารถผู้เรียนของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของชาติ

๔.๕ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๖ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา โดยทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย

การพัฒนาผู้สอนและบุคลากรปฐมวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีความสำคัญมากในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพราะเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สอนให้นำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการออกแบบพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถของเด็กตามจุดหมายของหลักสูตร การจัดสภาพแวดล้อมและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดหาและพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินคุณภาพเด็ก โดยมีกรอบความสามารถผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาคุณภาพเด็ก สถานศึกษาจึงควรกำหนดแนวทางการพัฒนาบุคลากรปฐมวัย ดังนี้

๑) สำรวจและประเมินความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้สอนและบุคลากรปฐมวัย และนำข้อมูลมาจัดทำแผนการพัฒนาดังแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

๒) พัฒนาบุคลากรปฐมวัยในด้านการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการจัดประสบการณ์ เทคนิควิธีการนวัตกรรมการจัดประสบการณ์ เทคนิคการควบคุมชั้นเรียน และด้านอื่น ๆ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรควรใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การจัดกิจกรรม PLC และ SLC เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นต้น

๓) ส่งเสริมสนับสนุนให้มีภูมิความรู้โดยการจัดหาเอกสารด้านหลักสูตร แนวทางการจัดประสบการณ์ ตลอดจนองค์ความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโอกาสให้ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

๔) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรปฐมวัยและครูผู้สอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ มีโอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ร่วมปรึกษาและวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูทั้ง ๒ ระดับการศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่และภารกิจของตนในการนำหลักสูตรไปสู่ปฏิบัติที่ส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกันในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับการศึกษาปฐมวัยที่เป็นการเชื่อมต่อในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้เป็นอย่างดี

การสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องจัดหางบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการ

จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนาพฤติกรรมและความสามารถผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) จัดหาและจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดงบประมาณส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ โครงการการทัศนศึกษา นอกสถานที่ การพัฒนาบุคลากร การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับปฐมวัย และการนิเทศ กำกับ ติดตาม
- ๒) จัดหา จัดซื้อสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน จัดซื้อ จัดหาของเล่น ที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กตามมุมประสบการณ์ต่าง ๆ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนรู้ การพัฒนาสนามเด็กเล่น และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการจัดเตรียมของใช้ส่วนตัวให้แก่เด็กตามความจำเป็น เพื่อการดูแลอนามัยส่วนบุคคลและการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กได้อย่างสะดวกและปลอดภัย
- ๓) สนับสนุนงบประมาณและกำกับติดตามการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- ๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานเอกชน ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปตามหลักการพัฒนาเด็กทุกช่วงวัย ระดมทรัพยากร ในการจัดหาครูที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ด้านการศึกษาปฐมวัย พี่เลี้ยงเด็ก ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงการพัฒนา สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้

การนิเทศ ติดตาม การนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ

การนิเทศ กำกับ ติดตามการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เป็นกระบวนการสำคัญในการควบคุมคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรใช้วิธีการ ที่หลากหลาย เช่น การตรวจเยี่ยม การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การสอนแนะ (Coaching) การตรวจแผน การจัดประสบการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างเป็นระบบและเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาส ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำมาปรับปรุงพัฒนา โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ประชุมผู้บริหารและครูปฐมวัย เพื่อร่วมกันกำหนดความต้องการและช่วงเวลาในการจัดทำปฏิทิน การนิเทศหรือแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามที่เหมาะสม ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม
- ๒) สร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ที่ส่งเสริมพฤติกรรม และความสามารถเด็ก โดยการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- ๓) ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ตามแผนการนิเทศและนำผลการนิเทศมาวางแผน เพื่อจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาบุคลากรปฐมวัยตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง
- ๔) นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา เป็นกระบวนการเชิงระบบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและสารสนเทศ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาคุณภาพของหลักสูตร การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การบริหารหลักสูตร

และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมต่อไป ซึ่งแนวทางการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาประกอบด้วย

๑. การประเมินหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้ เป็นการประเมินกระบวนการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ควรดำเนินการดังนี้

๑.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศ ศึกษาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้หลักสูตรที่ผ่านมา มีผลสำเร็จอะไรบ้าง มีปัญหาและอุปสรรคอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น การประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา การประเมินพัฒนาการนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผลการสอบถามความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ในการร่างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๒ การตรวจสอบคุณภาพของร่างหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพิจารณาความสอดคล้องเหมาะสมเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน องค์กร ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้สารสนเทศ ที่จะนำไปใช้ในการปรับปรุงและแก้ไขเอกสารหลักสูตรให้มีความเหมาะสม และมีคุณภาพตามจุดเน้นของสถานศึกษา

๑.๓ การประเมินความพร้อมก่อนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ เป็นการประเมินความพร้อมและความพอเพียงด้านปัจจัยหรือทรัพยากรในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ด้านผู้สอน หรือผู้ดูแลเด็ก บุคลากรมีจำนวนพอเพียงหรือไม่ มีคุณลักษณะพร้อมที่จะจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด ด้านเอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรมีความพร้อมและพอเพียงต่อการจัดประสบการณ์หรือไม่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์มีพอเพียงหรือไม่ เพื่อการจัดการพัฒนา หรือการจัดซื้อจัดหาให้ทันต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ประเมินโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม การตรวจสอบรายการ หรือการสอบถาม

๒. การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตร เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรเป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง ประเด็นการประเมิน ได้แก่ วางแผนการใช้หลักสูตร การเตรียมความพร้อมและบุคลากร การนิเทศ การฝึกอบรมและพัฒนาครู และบุคลากรเพิ่มเติมระหว่างการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสิ่งสนับสนุนการใช้หลักสูตร ประเด็นการประเมิน เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมและพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน การเลือกและใช้สื่อ การจัดการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน ความรู้ความสามารถของครูและบุคลากร และประเด็นประเมิน เกี่ยวกับการจัดมุมประสบการณ์ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรระหว่างการใช้งานใช้วิธีการนิเทศ ติดตาม การสอบถาม การสนทนากลุ่ม หรือการสังเกต

๓. การประเมินหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เป็นการประเมินหลักสูตรทั้งระบบหลังจากดำเนินการใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรสถานศึกษา และสรุปผลภาพรวมของหลักสูตรที่จัดทำว่าบรรลุผลตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษาหรือไม่ บรรลุผลมากน้อยเพียงใด ต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาส่วนใดบ้าง ปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไรในการบรรลุผลตามเป้าหมายความสามารถผู้เรียนของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ได้แก่ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ประเด็นการประเมินเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของหลักสูตร ได้แก่ หน่วยการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งการเรียนรู้ การประเมินความสามารถผู้เรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการสร้างรอยเชื่อมต่อกับระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ประเมินโดยใช้ วิธีการตรวจสอบรายการ การศึกษาเอกสาร การสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัด นครพนม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัย ที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถ ผู้เรียนที่กำหนด ตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนด ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้อง และครบถ้วน			
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวัน ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจ ของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับ เหตุการณ์ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลา ในการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้อง กับความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษา ปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์			
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนา ให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย ความเป็นไทยและเป็น พลเมืองที่ดี			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วงอายุ			
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่หลากหลาย			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจ ในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการสร้าง รอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงาน พัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของ เด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัด นครพนม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม

ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน				
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี				
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย				
๒	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา				
	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย				
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต				
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด				
๓	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
	จุดหมาย				
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
๔	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร				
	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย				
๕	๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้องและครบถ้วน				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน				
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวันไม่ น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง				
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจ ของเด็ก				
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย				
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลา ใน การจัดหน่วยการจัดประสบการณ์				
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับ ความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย				
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร				
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์				
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้				
	๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมและเพียงพอกับเด็ก				
๙	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก				
	การประเมินความสามารถผู้เรียน				
	๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุมตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามช่วงอายุ				
๑๐	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย				
	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา				
	๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง				
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้างความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัยผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงานพัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้างรอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการหลากหลาย				
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงาน

การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔-๖ ปี มีหลักการสำคัญในการกำหนดคุณภาพเด็กตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยที่เป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมถึงการให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์แบบบูรณาการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทุกด้านเต็มศักยภาพ สามารถนำความรู้ทักษะที่เกิดจากการปฏิบัติจริงผ่านการเล่น และคุณลักษณะสำคัญต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมกับวัย โดยเน้นการส่งเสริมพัฒนาเด็กให้สามารถแสดงพฤติกรรมและความสามารถได้ตามเกณฑ์แต่ละช่วงอายุที่เป็นเป้าหมายที่กำหนดตามหลักสูตร ตลอดจนการได้รับการส่งเสริมจากผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และมีการนำข้อมูลจากผลการจัดการศึกษามาใช้โดยมีการวางแผนและนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีความพร้อมทุกด้าน ภายใต้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาปฐมวัยร่วมกันทุกฝ่ายให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา กระบวนการนิเทศ และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพเด็กตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ได้กำหนดไว้ และสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพเด็กให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติที่ได้รับจากส่งเสริมในรูปแบบระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก หรือในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากบุคคลทุกระดับและทุกอาชีพ การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการจัดการศึกษา มีการรายงานผลการพัฒนาเด็กให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย รวมทั้งเผยแพร่ให้ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การสร้างรอยเชื่อมต่อการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง ส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการปรับตัวรับการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี สามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการสร้างรอยเชื่อมต่อ ระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตร ทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจและจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการเชื่อมต่อการศึกษา และจัดกิจกรรมให้ผู้สอนทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนและร่วมกันสร้างความเข้าใจรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษา และจัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ

เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจการศึกษาทั้งสองระดับและให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ในกรณีที่โรงเรียนไม่มีชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ในสถานศึกษาของตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษา ควรประสานกับสถานศึกษาที่คาดว่าเด็กจะไปเข้าเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจในการช่วยเหลือเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสถานศึกษาใหม่ได้

๒. ผู้สอนระดับปฐมวัย ต้องศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็ก ในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยผู้สอนต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการ และความสามารถของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สอนระดับประถมศึกษา สามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป ทั้งนี้ควรจัดให้เด็กได้มีโอกาส ทำความรู้จักกับผู้สอน ตลอดจนการสำรวจสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑

๓. ผู้สอนระดับประถมศึกษา ต้องมีความรู้ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดี ต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อนำมาเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย โดยจัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับ ห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้อง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ เช่น มุมหนังสือ มุมเกมการศึกษา จัดกิจกรรมที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการจัดกิจกรรมชั้นเรียนปฐมวัย และประถมศึกษา สอดแทรกกิจกรรมที่让孩子ได้เคลื่อนไหวร่างกาย ร้องเพลง และทำงานศิลปะ เพื่อช่วยให้เด็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและจัดกิจกรรมช่วยเหลือ ส่งเสริมการเรียนรู้ ให้กับเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมการศึกษาของบุตรหลาน และเพื่อช่วยบุตรหลานของตนเองในการศึกษาต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตร ของการศึกษาทั้งสองระดับร่วมมือกับผู้สอนและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวบุตรหลาน เพื่อช่วยให้บุตรหลาน ปรับตัวได้ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ต่อไป

ภาคผนวก

- ประกาศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้
- แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

ประกาศโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

เรื่อง ให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยพุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี และหลักสูตรการศึกษา
ประถมศึกษาตอนต้น (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓) พุทธศักราช ๒๕๖๘

ตามที่โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยได้ประกาศใช้หลักสูตรโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อยพุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยเริ่มใช้หลักสูตรดังกล่าวกับเด็กระดับปฐมวัยและนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ เพื่อให้สอดคล้องกับมติการประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำหลักสูตรใหม่สำหรับใช้เป็นกรอบในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดแนวการจัดการศึกษารฐานสมรรถนะ (Competency - based Education) และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตร โดยมีสมรรถนะหรือความสามารถที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร ๕ ช่วงวัย คือ ระดับปฐมวัยพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการสมวัย ระดับประถมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดี ระดับประถมศึกษาตอนปลายพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานการดำเนินชีวิต ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาผู้เรียนให้ค้นพบความถนัดและความสนใจของตนเอง และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาให้ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการประกอบอาชีพ

ทั้งนี้หลักสูตรโรงเรียนได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘ จึงประกาศให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนตั้งแต่นี้เป็นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นายอยู่ ไชยพันธุ์)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลงชื่อ

(นางณัฐชลิตา ประกิจ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

คำสั่งโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

ที่ ๑๗ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๘
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

.....

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้โรงเรียนนำร่องใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ปีพุทธศักราช ๒๕๖๘ เริ่มใช้ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับเด็กและสภาพท้องถิ่น เพื่อจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเรียนรู้และสร้างรากฐานชีวิต ให้พัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะบุคคลต่อไปนี้ เป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา ประกอบด้วย

๑.๑ นายอยู่ ไชยวงศ์	ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑.๒ นางสาวจิระนันท์ ไชยพันธุ์	คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๑.๓ นางอุไรวรรณ เคนไชยวงศ์	ศึกษานิเทศก์ปฐมวัย สพ.นพ. เขต ๒
๑.๔ นายต่อม เสวลิ้ง	ผู้ทรงคุณวุฒิ
๑.๕ นายสมจิตต์ คาระวงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ

หน้าที่ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการปฐมวัยขอความร่วมมือหรือคำชี้แนะ

๒. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการปฐมวัย ประกอบด้วย

๒.๑ นางณัฐชลิตา ประกั้ง	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธาน
๒.๒ นางสาวนงครัก แสนโท	หัวหน้างานปฐมวัย	รองประธาน
๒.๓ นางสาวนงครักลักษณ์ ทำทาโทษ	ตัวแทนครูชั้น ป.๑	กรรมการ
๒.๔ นางดวงดาว หัตระสา	ตัวแทนผู้ปกครองชั้น อ.๒	กรรมการ

๒.๕ นางสาว เดชพินา	ตัวแทนผู้ปกครองชั้น อ.๓	กรรมการ
๒.๖ นางวันทนา ด้านทองศรี	ตัวแทนชุมชน	กรรมการ
๒.๗ นายชัยศักดิ์ ไชยพันธุ์	ตัวแทนชุมชน	กรรมการ
๒.๘ นางสาวนพวรรณ นนเลาพล	ครูปฐมวัย	กรรมการกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หน้าที่ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ คู่มือหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ เอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับตัวเด็ก ครอบครัว ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สภาพปัญหา จุดเด่น จุดด้อย ตลอดจนนโยบาย วิสัยทัศน์ อัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา นำมาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย ให้แล้วเสร็จก่อนเปิดภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ เสนอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานของโรงเรียนระดมวิทยานุสรณ์ และประกาศใช้ในปีการศึกษา ๒๕๖๘

ให้บุคลากรที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จเรียบร้อยบรรลุตาม วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ หากมีปัญหาอุปสรรคให้รีบรายงานต่อผู้บริหารทราบเพื่อ ดำเนินการแก้ไขต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางณัฐชลิตา ประกิ่ง)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

สังกัด.....เขต.....

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัย ที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถ ผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนด ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้อง และครบถ้วน			
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวัน ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจ ของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับ เหตุการณ์ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลา ในการจัดหน่วยการจัดประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้อง กับความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับ ปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษา ปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์			
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้ เด็กเป็นคนดี มีวินัย ความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ ดี			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่ ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถ ในการเรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตาม ระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วงอายุ			
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่ หลากหลาย			

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจ ในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการสร้าง รอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงาน พัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของ เด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านขามเตี้ยน้อย อำเภอ โพนสวรรค์ จังหวัด นครพนม

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน

เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็กในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษามีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ๒๐-๔๐ ปี ☐ ๔๑-๕๐ ปี ☐ ๕๑-๖๐ ปี ☐ มากกว่า ๖๐ ปี
๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่
☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ☐ ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

- ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม
- ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง
- ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน				
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๔ – ๖ ปี				
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย				
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญาการศึกษา				
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย				
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต				
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนด				
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
๓	จุดหมาย				
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร				
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนด ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้อง และครบถ้วน				
		ระดับคุณภาพ			

ที่	รายการ	๑	๒	๓	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน				
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรมแต่ละวันไม่ น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง				
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก				
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียน แต่ละช่วงวัย				
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระ ที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลา ในการจัดหน่วยการ จัดประสบการณ์				
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณา การผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับ ความสามารถทุกด้านตามช่วงวัย				
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วม ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็ก มีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยี และแหล่ง การเรียนรู้ที่หลากหลาย				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร				
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์				
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมการพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมและเพียงพอกับเด็ก				
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก				
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ตามช่วงอายุ				
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่หลากหลาย				
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง				
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุนอย่างเพียงพอในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ				

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการวางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน - ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง				
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้างความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตรทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทางการทำงาน พัฒนาคุณภาพได้ร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้างรอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกัน ด้วยวิธีการหลากหลาย				
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

โรงเรียนบ้านขามเตียนน้อย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครพนม เขต ๒